

FALKENBERG
REVISORERNA

Datum 2020-12-17

Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

Kommunfullmäktige – för kännedom

Granskning av samverkan av insatser mot psykisk ohälsa bland barn och unga

Revisorerna i Falkenbergs kommun har gett PwC i uppdrag att granska att Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden säkerställer ett förebyggande arbete och samverkan för att motverka psykisk ohälsa bland barn och unga.

Vår bedömning

Granskningen visar att det sker ett förebyggande arbete inom Barn- och utbildningsnämnden och inom Socialnämnden. Flera av dessa verksamheter sker i samverkan. Det har dock inte framkommit att den styrning som finns för samverkan har följts upp för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa.

Vi baserar vår bedömning på genomgången av de kontrollmål vilka redovisas i bifogad revisionsrapport.

Våra rekommendationer är:

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till de granskade nämnderna:

- Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden bör säkerställa att överenskommelser och annan styrning gällande samverkan är känd och tillämpas för att nå gemensamma mål och samsyn.

- Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden bör fastställa former för att på ett strukturerat sätt följa upp att samverkan sker för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa.

I övrigt hänvisar vi till granskningsrapporten som bifogas i bilaga: PwC Revisionsrapport "*Barn och ungas psykiska hälsa*".

Vi önskar era kommentarer senast 2021-04-30. Svar skickas till kommunrevisionen; jan.johansson@pol.falkenberg.se

Falkenberg den 17 december 2020

.....
Jan Johansson
Ordförande revisionen

.....
Gösta Svensson
Vice ordförande revisionen

Bilaga: Revisionsrapport PwC "*Barn och ungas psykiska hälsa*"

Barn och ungas psykiska hälsa

Falkenbergs kommun

Oktober 2020

*Lena Brönnert
Elinore Fahlgren*

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och revisionsfrågor	3
1.3 Revisionskriterier	3
1.4 Avgränsning	3
1.5 Metod	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
2.1 Är samverkan och samsyn tydliggjort i överenskommelser och/eller rutiner internt och mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga?	5
2.2 Förebyggande arbete	6
2.3 Säkerställs tillräcklig kompetens hos personal som möter barn och unga för att upptäcka psykisk ohälsa?	8
2.4 Görs en uppföljning av att samverkan fungerar, för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa?	9
3. Revisionell bedömning	11

Sammanfattning

PwC har fått i uppdrag av kommunens revisorer att granska att barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden säkerställer ett förebyggande arbete och samverkan för att motverka psykisk ohälsa bland barn och unga. Granskningen utmynnar i bedömningen att båda nämnderna delvis säkerställer detta.

En länsövergripande överenskommelse tydliggör vikten av samverkan och samsyn mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga. Inom barn och utbildningsnämnden och socialnämnden finns en kännedom om denna på ledningsnivå. Inom socialnämnden är kännedomen bristande på operativ nivå. Den beskrivs dock inte som styrande.

Granskningen visar att det sker ett förebyggande arbete inom barn- och utbildningsnämnden och inom socialnämnden. Flera av dessa verksamheter sker i samverkan.

En tillräcklig kompetens för att uppmärksamma barn och unga med psykisk ohälsa säkerställs genom den grundutbildning som finns hos skolans och förskolans pedagoger och hos socialtjänstens handläggare. Inom skolan säkerställs stöd och handledning av specialister för att säkerställa kompetens för att uppmärksamma psykisk ohälsa hos barn och unga.

Det har inte framkommit att den styrning som finns för samverkan har följts upp för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa.

Granskningen utmynnar i följande rekommendationer:

- Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden bör säkerställa att överenskommelser och annan styrning gällande samverkan är känd och tillämpas för att nå gemensamma mål och samsyn.
- Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden bör fastställa former för att på ett strukturerat sätt följa upp att samverkan sker för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar. Många ungdomar upplever svårigheter att hantera vardagen på grund av stress, sömnsvårigheter, huvudvärk, depression och ångest. Flera unga, framförallt flickor, ges antidepressiva läkemedel.

Att upptäcka tecken på psykisk ohälsa är viktigt för att tidigt kunna ge insatser för att motverka hinder för utveckling och etablering i samhället. Kunskaper om hur psykisk ohälsa kan visa sig bör finnas hos de som möter barn och unga yrkesmässigt i skola, förskola och på barns fritid.

Enligt skollagen har elevhälsan en roll i hälsofrämjande och förebyggande arbete för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Genom stöd, bedömningar och utredningar ska elevhälsan bidra till hälsofrämjande skolutveckling och undanröjer hinder för enskilda elevers lärande.

Socialtjänsten ska verka för att barn och unga växer upp under goda förhållanden. Detta innebär bland annat att bedriva uppsökande arbetet och rådgivningsverksamhet för att få kännedom om barn och unga i behov av insatser, men även att utreda barn behov efter ansökan eller anmälan.

Kommunen bör säkerställa att det finns rutiner och överenskommelser om samverkan internt och med hälso- och sjukvården som visar gemensamma mål och en samsyn. Detta är viktiga förutsättning för att säkerställa att behov av stöd och vård upptäcks i tid och att insatser ges ur ett helhetsperspektiv.

Kommunens revisorer ser, utifrån sin riskanalys, skäl att granska att detta säkerställs i kommunen.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Den övergripande revisionsfrågan och syftet är att granska att barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden säkerställer att ett förebyggande arbete och samverkan sker för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga.

Kontrollfrågor i granskningen:

- Är samverkan och samsyn tydliggjort i överenskommelser och/eller rutiner internt och mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga?
- Sker ett förebyggande och arbete inom elevhälsan?
- Sker ett förebyggande arbete inom socialtjänsten?
- Säkerställs tillräcklig kompetens hos personal som möter barn och unga för att upptäcka psykisk ohälsa?
- Görs en uppföljning av att samverkan fungerar, för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa?

1.3 Revisionskriterier

Olika regelverk och fullmäktiges beslut utgör underlag för granskningens bedömningar. I denna granskning är dessa;

- Kommunallagen
- Socialtjänstlagen
- Skollagen

1.4 Avgränsning

Granskningen avgränsas till det ansvar som finns inom givna nämnder för barn och unga, 0 – 16 år.

1.5 Metod

Granskningen omfattar analys av styrande dokument i form av mål, riktlinjer och policydokument relevanta för revisionsfrågan.

Intervjuer har genomförts med:

- Förvaltningschef socialtjänsten
- Förvaltningschef barn och utbildning
- Enhetschef barn och ungdom socialtjänsten
- Handläggare socialtjänst
- Rektorer förskola
- Skolpsykolog central barn- och elevhälsa
- Specialpedagog central barn- och elevhälsa
- Strateg central barn- och elevhälsa
- Verksamhetschef barn- och elevhälsa
- Verksamhetschef förskola
- Verksamhetschef grundskola
- Verksamhetsledare socialtjänsten

Rapporten har stämts av med de intervjuade samt kvalitetssäkrats enligt PwC:s interna rutiner.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1 Är samverkan och samsyn tydliggjort i överenskommelser och/eller rutiner internt och mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga?

2.1.1 Iakttagelser

Sedan 2010 är regioner och kommuner skyldiga att ingå överenskommelser¹ om samarbete när det gäller personer med psykisk funktionsnedsättning. Regioner och kommuner ska även enligt bestämmelser i Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen sedan 2017 ingå samverkansöverenskommelser kring barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

En överenskommelse om samverkan² i länet har fattats i syfte att tydliggöra huvudmännens ansvarsområden och former för samverkan. Den omfattar också verksamhet som drivs av privata utförare på uppdrag av huvudmännen. Målgrupp är barn och unga med en sammansatt social och psykiatrisk och/eller neuropsykiatrisk problematik som behöver insats från båda huvudmännen samt barn och unga med inlärningsproblematik. Genom samverkan ska insatser säkerställas för att nå bästa möjliga uppväxtvillkor. Den visar utgångspunkter för var i organisationerna insatser ska ges. Här tydliggörs även socialnämndens samverkansansvar i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa³, samt att nämnden aktivt ska verka för att samverkan kommer till stånd. Respektive organisations ansvar och insatser beskrivs och en beskrivning finns även för samverkan i specifika situationer; samordnad vårdplanering vid utskrivning från sjukhus, insatser till barn och unga i behov av särskilt stöd med mera. Den berör även hur kostnader ska fördelas i fall där den unga får insatser kombinerat med boende.

Överenskommelsen säger att insatser inom och mellan huvudmännen ska samordnas för att skapa kontinuitet. Samarbetet ska präglas av öppenhet och ömsesidig information. Här nämns att det finns en överenskommelse som gäller personer med riskbruk/missbruk/beroende, vilken tillsammans med aktuell överenskommelse ska ses som en helhet utifrån ett familjeperspektiv.

Överenskommelsen visar även former för den lokala samverkan vilket innebär att det i Falkenbergs kommun ska finnas en samordningsgrupp med verksamhetsansvariga chefer från socialtjänst och skola och från berörda verksamheter inom regionen. Dessa ansvarar gemensamt för strategisk planering för att insatser för målgruppen ska kunna samordnas. Detta ska styras genom lokala rutiner. I samverkan ska en inventering göras kontinuerligt av behov hos målgruppen som tillsammans med omvärldsanalyser ska ligga till grund för planeringsarbetet i den lokala och regionala samverkan. När förändringar planeras i någon av verksamheterna ska information ges och synpunkter inhämtas från samordningsgruppen.

I överenskommelsen ges också en styrning för hur en samordnad individuell plan (SIP) ska upprättas om insatser behövs från både socialtjänst och hälso- och sjukvård. Beslut har fattats om att även skolan ska omfattas av regelverket gällande SIP, vilket bland annat medför att också skolan kan kalla till ett så kallat SIP-möte. Här finns mall för SIP men även för andra mallar som stöd i samverkan. Slutligen visar överenskommelsen hur avvikelser gällande samverkan ska hanteras.

En länsgemensam handlingsplan visar en struktur för regional samverkan, genom en strategisk grupp och en taktisk grupp. Den strategiska gruppen består av förvaltningschefer inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård och på den taktiska nivån har grupper skapats med olika fokusområden där psykisk hälsa är en. Chefer inom skola/förskola beskriver att elevhälsoschef ingår i denna samverkan som nyligen startats. En inriktning är att hitta övergripande arbetsformer för elever som ej klarar skolan, men också kring problem såsom ätstörning och suicid.

¹ HSL (16 kap 3 §) och i SoL (5 kap 8 a §)

² Region Halland, kommunerna Varberg, Falkenberg, Kungsbacka, Halmstad, Laholm och Hylte: *Regional överenskommelse om samverkan. Ansvarsfördelning och samordning av insatser till barn och ungdomar 0 - 18 år med sammansatt psykisk/psykiatrisk problematik*. Beslutad på Strategisk nivå 2015-10-16

³ Socialtjänstlagens 5 kap 1 a §

Barn- och utbildningsnämnden

Förvaltningsledningen beskriver att överenskommelsen om samverkan inte följs generellt och menar att framförallt Covid-19 har kommit i vägen. Den följs vid granskningens genomförande på två skolor som har valts för att arbeta i enlighet med den styrning som finns i överenskommelsen.

En styrning mot samverkan har följt genom projektet TSI (tidiga, samordnade insatser)⁴, som är ett utvecklingsarbete hos barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för ökad samverkan och hur de tillsammans kan utveckla och hitta bättre former för tidiga och samordnade insatser. Överenskommelserna nämns inte som ett stöd i detta.

Kommunen, Räddningstjänsten Väst och Polisen i Falkenberg har även en gemensam handlingsplan för bemötande och agerande av barn som misstänks använda alkohol, narkotika, dopning eller tobak (ANDT). Även ANDT-planen förs fram som ett stöd för hur samverka ska ske.

Socialnämnden

Vid intervjuer med förvaltningsledningen framkommer att den övergripande överenskommelsen om samverkan på länsnivå är känd. Vi får dock inte samma bild i den operativa verksamheten.

Vid intervjuerna med förvaltningsledningen framkommer att samverkan upplevs bygga på personliga relationer snarare än på en bestämd struktur eller styrning för samverkan. De överenskommelser för samverkan som beslutats uppfattas innehålla för vida begrepp och ger därmed möjlighet till tolkningar. Man uppfattar, enligt intervjuerna, att även samverkanspart uppfattar dessa på ett liknande sätt. Överenskommelserna beskrivs inte leda till tydliga ansvarsgränser, vilka omfattar även hälso- och sjukvårdens enheter som möter barn och unga med psykisk ohälsa.

2.1.2 Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

En länsövergripande överenskommelse tydliggör vikten av samverkan och samsyn mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga. Inom barn och utbildningsnämnden och socialnämnden finns en kännedom om denna på ledningsnivå. På socialnämndens operativa nivå är kännedomen bristande. Den beskrivs dock inte som styrande.

Det har i övrigt framkommit att det finns former för samverkan som i sig kan ses som styrande för det operativa arbetet. Det har i övrigt inte framkommit att det finns lokal styrning för hur samverkan ska ske och hur samsyn ska uppnås.

2.2 Förebyggande arbete

2.2.1 Iakttagelser

Förebyggande insatser i samverkan.

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har fått i uppdrag⁵ att utveckla samverkan tillsammans genom att samordna förebyggande och tidiga insatser för barn och unga. Gemensamma målkriterier för 2020 har beslutats vilka innebär att socialtjänsten tillsammans med skolan stöttar familjer och barn att slutföra grundskoleutbildning. En tjänst som samordnare har nyligen tillsatts, liksom att två socialsekreterartjänster har förts över till skolan för att arbeta med tidiga samordnade insatser.

⁴ TSI – Tidiga samordnade insatser. Socialstyrelsen och Skolverket har ett gemensamt regeringsuppdrag om tidiga samordnade insatser 2017-2023. Arbetet med regeringsuppdraget följer 36 utvecklingsarbeten i landet. Syftet är att identifiera hinder och framgångsfaktorer för samverkan, och därmed få kunskap om vad som behövs för att etablera hållbara strukturer för TSI i kommuner och regioner.

⁵ KF 2019-11-26 § 298

I den *läns-gemensamma handlingsplanen*⁶ som rör psykisk hälsa, framgår att en utbildningssatsning, *Välmående*, gjorts i samarbete med regionen för att öka både pedagogers och barns/elevs psykiska välbefinnande, vilket ses som en förebyggande insats.

Inom barn- och ungdomsenheten sker träffar med skolkuratorerna en gång om året, där anmälningsplikten diskuteras och information ges om verksamheternas organisation. Ett förhållningssätt beskrivs som innebär att *hjälpas* åt. Träffar sker även med skolhälsovården en gång om året med ungefär samma innehåll. Kontinuerliga träffar, cirka en gång per månad, sker mellan socialtjänstens myndighetsutövning och öppenvård, där barn- och ungdomspsykiatri och habiliteringen medverkar.

Generellt beskrivs följande verksamheter i samverkan som bidragande till ett förebyggande arbetet:

- *Bryggan* – öppenvårdsresurser som riktar sig mot ungdomar 13–21 och deras familjer och erbjuder bland annat familjesamtal, enskilda samtal, nätverksmöten. Bryggan är en del av kommunens insatser till ungdomar med alkohol- och drogmissbruk. Insatserna ska *hjälpas att få vardagen med en tonåring att fungera*⁷.
- *Familjecentrum* – En öppenvårdsresurs som bedriver ett psykosocialt behandlingsarbete och ett behovsanpassat familjearbete⁸. I Familjecentrum finns både BVC och öppen förskola, samt socialtjänsten.
- Falkenberg kommun, Räddningstjänsten Väst och Polisen i Falkenberg har en gemensam handlingsplan för bemötande och agerande av barn som misstänks använda alkohol, narkotika, dopning eller tobak (ANDT). Planen uttrycks vid intervjuer ge stöd för att upptäcka och agera.

Förebyggande insatser inom barn och utbildningsnämnden

Enlig intervjun beslutar nämnden om mål⁹ som ses som förebyggande med fokus på en psykisk hälsa. Målen mäts genom indikatorer. De indikatorer som under 2019 var relevanta för granskningen var uppföljning av betyg.

Skolnärvaro beskrivs vid intervjuer som viktig för psykiskt mående och en plan har implementerats som tydlig visar hur skolan ska agera vid frånvaro. På föräldramöten ges vidare information om varför närvaro är viktigt.

Ledningen lyfter den styrning som ges genom *Utbildning Falkenberg*¹⁰, som visar ett förhållningssätt hos all personal som i sig ses som förebyggande. Barn och ungas olikheter ska ses som en tillgång, vilket bidrar till att alla barn inkluderas, att de ska bli sedda och få sin röst hörd. Enligt intervjun är elevhälsoplanen formad utifrån bland annat *Utbildning Falkenberg*, och har ett fokus på främjande och förebyggande arbete. Ett förebyggande perspektiv ska finnas hos läraren men även hos övrig personal, enligt intervjuerna.

Vid intervjuerna framkommer att det finns en strateg, som främst riktar insatser till skolan men även kan vara ett stöd för förskolans personal, i bland annat situationer där en orosanmälan kan bli aktuell.

Skolkuratorerna har i samråd med socialförvaltningens barn- och unga-enhet upprättat en mall med kompletterande stödfrågor som stöd vid orosanmälan. Inom skolan pågår ett arbete för att utveckla rutiner för hela förvaltningen.

Alla barn och elever har en vuxen mentor och regelbundna träffar sker utifrån behov. Ledningspersoner trycker även på vikten av ett gott samarbete med hemmet.

⁶ Region Halland och kommunerna Varberg, Falkenberg, Kungsbacka, Halmstad, Laholm och Hylte: Psykisk hälsa - läns-gemensam reviderad handlingsplan 2018 - 19. Hallands län 2018-10-31.

⁷ Verksamhetsberättelse Bryggan 2019. *Socialförvaltningen*.

⁸ Verksamhetsberättelse Familjecentrum 2019. *Socialförvaltningen*.

⁹ Årsredovisning 2019. *Falkenbergs kommun*.

¹⁰ Undervisning Falkenberg. *Barn- och utbildningsförvaltningen*. Plan för förbättrad undervisningskvalitet 2017-2021. Reviderad 2019.

I förskolans *barnhälsomöten*, kan individuella barns förutsättningar diskuteras, vilket utgår från ett förebyggande perspektiv, enligt skolledningen.

Elevhälsoenkäter lämnas av skolsköterskan ut årligen i klass 1, 3, 5, 8. Resultatet redovisas för nämnden och för skolledningen. Genom denna kan insatser initieras.

Socialnämnden

Socialnämndens förebyggande verksamheter sker i stort i samverkan med andra parter, enligt ovan.

Vid intervju framkommer att en god information och rutiner för orosanmälan kan ses som en förebyggande åtgärd i syfte att så snart som möjligt kunna erbjuda stöd och insatser. Förskolan och BVC, som beskrivs som mindre angelägna att göra anmälan, bjuds in varje år för information. Kunskap om rutiner inom skolan gällande orosanmälningar, beskrivs vara bra.

Inom mottagningsgruppen ges möjligheten att till råd och stöd anonymt för den som är anmälningspliktig om det finns en tvekan eller oro för hur en situation ska hanteras. I övrigt beskrivs att information ges till enheter där det framkommer att ytterligare information behövs.

2.2.2 Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld.

Granskningen visar att det sker ett förebyggande arbete inom barn- och utbildningsnämnden och inom socialnämnden. Flera av dessa verksamheter sker i samverkan.

2.3 Säkerställs tillräcklig kompetens hos personal som möter barn och unga för att upptäcka psykisk ohälsa?

2.3.1 Iakttagelser

Barn och utbildningsnämnden

Intervjuerna påvisar att det finns kompetensen att upptäcka barn i behov av stöd hos framförallt speciallärare och specialpedagoger samt kuratorer. Dessa utgör ett stöd till övrig personal. Andelen kuratorer beskrivs som hög, och samtliga kuratorer är socionomer vilket säkerställer en kompetens för att uppmärksamma och se tecken på psykisk ohälsa. Det kan finnas problem att rekrytera skolsköterskor, men en god kontinuitet och lägre personalomsättning beskrivs i övrigt inom förvaltningen.

Planerade utbildningsinsatser finns på övergripande nivå för alla elevhälsapersonal.

Centrala barn och elevhälsan har erbjudit kompetensutveckling riktad till all personal inom elevhälsan och skolledarna inom olika områden, exempelvis psykisk ohälsa. Centrala elevhälsan träffar också pedagoger i mindre grupp utifrån olika behov. Exempel ges där all personal getts kunskap för att bättre kunna se tecken på psykisk ohälsa hos barn och unga.

Förskolan arbetar enligt materialet *Beteendeproblem i förskola*¹¹, som bland annat beskriver lågaffektivt bemötande. Enligt ledningen är all personal utbildad i lågaffektivt bemötande.

Socialnämnden

Enligt intervju med förvaltningsledningen är samtliga socialsekreterare som anställs socionomer vilket säkerställer en kunskap om att se tecken på psykisk ohälsa. Kontinuerligt ges även utbildning inom området. Aktuella teman berörs vid föreläsningar som ges internt men även i samverkan med Regionen.

Socialsekreterarna beskriver en positiv inställning till vidareutbildning hos ledningen men även att det kan vara svårt att prioritera tid för kunskapsinhämtning. Seminarier är oftast frivilliga. Det har inte framkommit att det finns en planering för vidareutbildning eller att det görs uppföljningar gällande eventuella behov av ytterligare kunskap.

¹¹ Beteendeproblem i förskola: om lågaffektivt bemötande. Bo Elvén Hejlskov och David Edfelt. 2017.

2.3.2 Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld.

Genom grundutbildning hos specifika grupper och genom former för stöd och handledning säkerställs att tillgång till kompetens finns inom förskola och skola.

Det ges möjligheter till kompetensutveckling inom barn- och utbildningsnämnden och inom socialnämnden.

2.4 Görs en uppföljning av att samverkan fungerar, för att säkerställa att och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa?

2.4.1 Iakttagelser

Den länsövergripande överenskommelsen visar att en strategisk grupp och en taktisk grupp, ansvarar för att överenskommelsen årligen utvärderas. Den ska visa vad som lyckats och vad som behöver utvecklas. Det innebär att uppföljning ska göras årsvis på en övergripande och på en lokal nivå. I granskningen har vi inte kunnat verifiera att uppföljningar har gjorts.

Vid intervju med ledning i socialförvaltningen uppfattar man att det är otydligt vem som ska ansvara för att en uppföljning görs. Enligt intervjuer har beslutats att den ska ses över. Överenskommelsen uppfattas inte ges stöd för kostnadsfördelning vid placering eller hur avvikelser och otydligheter ska hanteras. Specifika individärenden har påvisat att det inte finns samsyn i hur ansvar ska fördelas vilket lyfts till den strategiska gruppen.

Vid intervju med skol- och förskolechefer framkommer att den regionala överenskommelsen om att samverka inte har följts upp.

En uppföljning av samverkan sker vid årliga träffar mellan kuratorer och socialsekreterare. Här diskuteras exempelvis kring gemensamma rutiner.

Länsöverenskommelsen ger rutiner för hur SIP ska hanteras. Detta följs upp i den meningen att antalet SIP mäts.

Vid intervjuer med personal från de båda förvaltningarna har det i övrigt framkommit att den uppföljning som sker görs på individnivå.

En *gemensam förstudie*¹² genomfördes under 2019 där konstaterades att samverkan inte var tillräcklig och att uppföljning av samverkan inte skedde systematiskt. Överenskommelser och rutiner kring samverkan beskrevs som ej implementerade eller levande och samverkan som otillräcklig. Uppföljning och lärande skedde inte systematiskt och avvikelsehantering kring samverkan kunde utvecklas. Förstudien gav förslag om att säkerställa samverkan på såväl politisk, förvaltnings- och operativ nivå, öka kompetens om varandras uppdrag, implementera den relevanta styrningen inom området samt att skapa strukturer för samverkan.

2.4.2 Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Det har inte framkommit att samverkan följs upp på ett strukturerat sätt för att säkerställa att och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa. Den uppföljning som görs sker framförallt på individnivå.

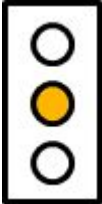
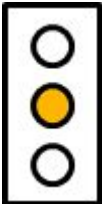
I en förstudie som genomfördes under hösten 2019 i syfte att forma förebyggande och tidiga insatser uppmärksammades dock att överenskommelser och rutiner kring samverkan ej var implementerade eller levande och att samverkan var otillräcklig.

¹² Falkenbergs kommun, kommunfullmäktige: Förstudie. Samordnade förebyggande och tidiga insatser för barn och unga i Falkenbergs kommun. Barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen i samarbete 2019-08-21.

3. Revisionell bedömning

Granskningen visar att såväl barn- och utbildningsnämnden som socialnämnden delvis säkerställer att ett förebyggande arbete och samverkan sker för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga

Vid respektive kontrollmål har följande noterats:

Revisionsfråga	Kommentar	
Är samverkan och samsyn tydliggjort i överenskommelser och/eller rutiner internt och mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga?	Delvis uppfyllt En länsövergripande överenskommelse tydliggör vikten av samverkan och samsyn mellan huvudmän som ansvarar för insatser till barn och unga. Inom barn och utbildningsnämnden och socialnämnden finns en kännedom om denna på ledningsnivå. Inom socialnämnden är kännedom bristande på operativ nivå. Den beskriv dock inte som styrande hos nämnderna.	
Sker ett förebyggande arbete inom socialtjänsten och inom barn- och utbildningsförvaltningen?	Uppfyllt Granskningen visar att det sker ett förebyggande arbete inom barn- och utbildningsnämnden och inom socialnämnden. Flera av dessa verksamheter sker i samverkan.	
Säkerställs tillräcklig kompetens hos personal som möter barn och unga för att upptäcka psykisk ohälsa?	Uppfyllt Genom grundutbildning hos specifika grupper och genom former för stöd och handledning säkerställs att tillgång till kompetens finns inom förskola och skola. Det ges möjligheter till kompetensutveckling inom barn- och utbildningsnämnden och inom socialnämnden.	
Görs en uppföljning av att samverkan fungerar, för att säkerställa att och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa?	Delvis uppfyllt Det har inte framkommit att samverkan följs upp på ett strukturerat sätt för att säkerställa att och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa. Den uppföljning som görs sker framförallt på individnivå.	

Rekommendationer

- Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden bör säkerställa att överenskommelser och annan styrning gällande samverkan är känd och tillämpas för att nå gemensamma mål och samsyn.
- Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden bör fastställa former för att på ett strukturerat sätt följa upp att samverkan sker för att säkerställa att barn och unga får tillgång till stöd och insatser för att motverka/behandla psykisk ohälsa.

17 december 2020

Fredrik Carlsson
Uppdragsledare

Lena Brönnert
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Falkenbergs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-03-02]. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.